Circuit ce Catalunya: de Montjuic a Montmeló

Autor:
Data de publicació: 03-07-2026

La raó històrica del tancament de Montjuic no va ser cap accident de moto, sinó una de les tragèdies més grans i controvertides de la història de la Fórmula 1 la que va sentenciar per sempre el circuit urbà de Montjuïc i, a llarg termini, va obligar a construir el Circuit de Barcelona-Catalunya a Montmeló.
L'incident clau de la història és el Gran Premi d'Espanya del 27 d'abril de 1975.

La raó històrica del tancament de Montjuic no va ser cap accident de moto, sinó una de les tragèdies més grans i controvertides de la història de la Fórmula 1 la que va sentenciar per sempre el circuit urbà de Montjuïc i, a llarg termini, va obligar a construir el Circuit de Barcelona-Catalunya a Montmeló.

L'incident clau de la història és el Gran Premi d'Espanya del 27 d'abril de 1975.

https://www.euromotor.app/noticias-competicion/c/0/i/96927405/gp-de-espana-1975-montjuic-la-tragedia-que-cambio-la-f1-en-montjuic

La història té uns ingredients penosos, incloent la pressió dels pilots, encara que el nom clau de la vaga no va ser Jackie Stewart (que s'havia retirat el 1973), sinó el vigent campió del món Emerson Fittipaldi, recolzat per la GPDA (Grand Prix Drivers' Association).

La crònica de la tragèdia de 1975

El boicot dels pilots: Quan els pilots van arribar a Montjuïc el 1975, es van quedar horroritzats. Els cotxes ja eren massa ràpids per a un parc urbà i van descobrir que molts cargols dels guardarrails (les barreres Armco) estaven fluixos, alguns es podien treure amb la mà o directament faltaven. Els pilots es van declarar en vaga i es van negar a córrer el divendres.

La pressió política i policial: Els organitzadors (en ple tardofranquisme, mesos abans de la mort de Franco) van amenaçar els equips amb accions legals i amb fer que la Guàrdia Civil els requisés els cotxes si es negaven a córrer. Fins i tot els mecànics dels equips (inclòs el cap d'equip Ken Tyrrell) van haver de sortir a la pista a revisar ells mateixos les barreres.

La plantada de Fittipaldi: El matí de la carrera, Emerson Fittipaldi va dir que ell no posava la seva vida en joc per la negació de l'organització. Va fer tres voltes de qualificació obligatòries a pas de tortuga per complir el contracte i va agafar un avió cap a casa. No va córrer.

L'accident fatal (Volta 26): Els temors de Fittipaldi es van complir. A la volta 26, el cotxe de l'alemany Rolf Stommelen (un Embassy Hill) va patir un trencament sobtat de l'aleró del darrere a més de 250 km/h a la zona del rasant de l'Estadi. Sense càrrega aerodinàmica, el cotxe es va tornar incontrolable, va xocar contra una barrera , va fer la funció de rampa i va volar literalment per sobre del públic, aterrant a la zona de premsa i avituallament.

Les conseqüències directes
L'accident va matar quatre persones a l'acte: un bomber (Joaquín Benaches), un espectador i dos fotoperiodistes. Stommelen va sobreviure miraculosament amb múltiples fractures. Sorprenentment, la carrera va continuar 4 voltes més fins que la van aturar a la volta 29, donant la victòria a Jochen Mass (la seva única victòria a l'F1) i mig punt a Lella Lombardi (l'única dona a puntuar en la història).

La Fórmula 1 no va tornar mai més a Montjuïc. Durant uns anys el GP d'Espanya es va traslladar al circuit permanent del Jarama (Madrid) i a Jerez, però Barcelona es va quedar sense motor d'elit. El buit que va deixar la pèrdua de Montjuïc i la necessitat d'un espai segur i modern d'estàndard internacional és precisament el que va forçar el moviment institucional de la Generalitat i el RACC a finals dels anys 80 per promoure i inaugurar el Circuit de Montmeló el 1991.

Així que la fi de Montjuïc i el naixement de Montmeló estan directament tacats de benzina, política franquista, negligència en les barreres i el tràgic vol del cotxe de Rolf Stommelen el 1975, però no en cap accident de moto

Per a un resum visual d'aquell cap de setmana tan caòtic i de la fallada del cotxe que ho va canviar tot, podeu consultar pa premsa per una anàlisi detallada de la tragèdia de Montjuïc de 1975.
https://www.youtube.com/watch?v=8SVZ8By1UEc
_____-

A les dues rodes, la història és una mica diferent de la Fórmula 1, ja que el motociclisme va aguantar més temps a la muntanya màgica. Tot i això, el final va ser igualment dramàtic. Hem de diferenciar entre dues grans competicions:

1. El Mundial de Motociclismo (Velocitat / actual MotoGP)
L'últim any que el Campionat del Món de Velocitat es va disputar a Montjuïc va ser el 1976 (el 26 de setembre de 1976, concretament).

Després de l'accident de l'F1 el 1975, les motos hi van córrer un any més en les cilindrades petites i mitjanes (on el mític Ángel Nieto va guanyar en 50cc i 125cc). Però les queixes de seguretat dels pilots internacionals eren clamoroses: les motos eren cada cop més ràpides i caure a Montjuïc significava xocar directament contra arbres, fanals o vorades. A partir de 1977, el GP d'Espanya de motos es va traslladar definitivament a circuits permanents com el Jarama.

2. Les 24 Hores Motociclistes de Montjuïc (Resistència)
Aquesta és la competició de motos que realment es va resistir a morir i la que va certificar el tancament definitiu de la pista. Malgrat que el circuit ja no acollia velocitat pura, la mítica carrera de resistència (puntuable molts anys per al Mundial de Resistència de la FIM) es va continuar celebrant fins a l'any 1986.

El final va arribar de la manera més tràgica durant la 32a edició, el juliol de 1986:

El pilot català Mingo Parés, una de les estrelles locals més estimades, va patir un brutal accident en xocar a gran velocitat amb un altre pilot (Toni Boronat) a la zona de la recta de l'Estadi.

Parés va morir a l'acte i Boronat va patir ferides gravíssimes.

Aquesta tragèdia va ser la gota que va vessar el got. La pressió ciutadana, dels pilots i de les mateixes autoritats va obligar a suspendre les curses per sempre.

L'any 1986 es van apagar els motors de competició a Montjuïc definitivament. Cinc anys després, el 1991, s'inaugurava Montmeló per recollir el testimoni d'aquesta llegenda urbana que s'havia tornat massa perillosa.

Aquesta crònica sobre la màgia de les 24 Hores de Montjuïc repassa com es vivia l'ambient nocturn d'aquella cursa de

resistència tan mítica a Barcelona i els detalls de la tràgica edició de 1986 que va posar el punt final a la història del circuit.